

El Pla hidrològic de la Conca de l'Ebre per al període 2021-2027 és el nou cavall de batalla no només de les entitats que acumulen dècades de lluita pel riu sinó també, amb l'emergència climàtica posant el peu al coll al Delta, de la població i els sectors productius del delta de l'Ebre. La PDE i els ecologistes denuncien l'escepticisme de la CHE en relació amb les opcions per a mobilitzar sediments

El nou Pla de conca: l'hora clau per

Terres de l'Ebre Òscar Meseguer

Els efectes del temporal Gloria, que han posat el focus en la regressió galopant que patirà el Delta si no s'hi fa res; el canvi de govern a Madrid i la revisió dels plans hidrològics de conca per al període 2021-2027, marquen al calendari de la història un període determinant per al futur i la supervivència del delta de l'Ebre i de la seua gent i, de retruc, de les Terres de l'Ebre com a unitat sociopolítica que tot just va començar a definir i fer valer la seua identitat al tombant de segle a través de la lluita col·lectiva pel riu. L'amenaça, a diferència del PHN transvasista d'Aznar, és ara fonamentalment natural, amb la crisi climàtica en eferescència incipient, però en esta ocasió té la connivència de la inacció de les administracions. La falta de respostes concretes acumulada durant dècades fa que la Plataforma en Defensa de l'Ebre (PDE), la Campanya pels Sediments, les associacions Voluntaris del Parc Natural i Picapall i els grups ecologistes Seo BirdLife, Ecologistes en Acció i Gepec desconfien, especialment l'organisme estatal de gestió de la conca, la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE). **"Si la CHE fa la planificació només per a satisfer uns usuaris molt concrets (amb referència als regants), esta Confederació no és la necessària per a planificar tota la conca de l'Ebre"**, va carregar Susanna Abella, portaveu de la PDE.

LLUMS I OMBRES Els sis grups van comparèixer a la vora de l'Ebre a Tortosa per a sortir al pas de la publicació de l'Esquema provisional de Temes Importants (EpTI) per a la nova planificació hidrològica de la conca de l'Ebre entre 2021 i 2027, un document que es troba en fase d'exposició pública i participació. La CHE hi destina un capítol al delta de l'Ebre, amb un títol carregat de bones intencions: *Fer més resilient el Delta de l'Ebre i la seua costa per a garantir la pervivència dels seus valors socials i ambientals*. En esta fitxa es constata l'amenaça que suposa l'augment del

nivell del mar per als arrossars, per a zones naturals i per a zones urbanes com Riumar, Poblenou del Delta o els Muntells. "Resoldre esta problemàtica és el principal repte al qual s'enfronta el delta", accepta la CHE. Cita els plantejaments de creació d'una "badia costanera de 500 metres" a còpia de platges, zones humides i dunes i es compromet en el llistat final de mesures a fer el "seguiment de les recomanacions de la Taula de Consens per al Delta"; a elaborar una estratègia per a la protecció del Delta que incloga "mesures de reducció del retrocés de costa i mesures per al ralentiment de la colmatació de la badia del Fangar"; a desenvolupar propostes de gestió d'algunes zones humides del Delta i a "tenir en consideració els ecosistemes marins i costaners associats a la desembocadura per a la determinació del cabal ecològic de la desembocadura del riu Ebre". Respecte a l'últim punt, és tot just allò que el territori i la majoria d'experts consideren que no es va fer en el pla de conca vigent (2015-2021).

Estes serien les llums del document. Però també hi ha penombra i zones fosques. Per a començar, la CHE situa el Delta, en una escala de vulnerabilitat de 48 deltes del món, en la posició número 39. **"Ens estan dient implícitament que de què ens queixem"**, lamenta Abella. Per a continuar, en els EpTI s'advoca per un escenari inversor **"realista"** perquè l'Estat invertisca al Delta -s'entén que al marge del que es puga fer amb els sediments dels pantans- uns 17 milions d'euros entre el 2021 i el 2027 -molt lluny dels 50 milions a invertir entre Estat i Generalitat amb què especulava la setmana anterior el cap provincial de Costes de l'Estat, l'ampostí Toni España-. Estos 17 milions servirien per a començar a construir **"la zona d'esmorzeiment costanera de tota la perifèria del delta"**, que acabaria costant uns 100 milions segons la CHE; per a continuar modernitzant regadius (9,3 milions); per a mantenir la xarxa d'indicadors ambientals (1,8 milions) o per a fer estudis d'in-

Els grups ecologistes que van comparèixer conjuntament l'11 de febrer per reclamar un pla d'acció per preservar el Delta fonamental

La PDE i ecologistes exigixen sediments per al tram final del riu en el cicle 2021-27 i la CHE posa l'accent en la dificultat més que en la necessitat

novació vinculats al compliment dels objectius ambientals (0,9 milions).

A sobre, la qüestió cabdal de la mobilització dels sediments segrestats als embassaments, i que són els que realment poden aportar una solució estructural al Delta, és tractada en els EpTI posant l'accent en la dificultat més que no pas en la necessitat. Es diu que cal "continuar amb els estudis per a valorar la possibilitat de recuperar el trànsit sedimentari", però la CHE veu de moment inviable la majoria d'opcions plantejades fins i tot per un estudi recent encarregat per la mateixa Confederació i fet per un equip de la Politècnica de Madrid liderat pel ca-

tèdràtic Luis Garrote. Este informe planteja la viabilitat de fer baixar sediments fent un rentatge a Riba-roja i Flix a Mequinensa ja caldria dragar els fangs, la qual cosa encarrir notablement l'operació -per a buidar els pantans i dir que el curs del riu s'emporte els fangs acumulats. La CHE, però, s'aferra al fet que el pendent de la llera és molt baix, que els sediments estan molt allunyats de les preses i estan "aparentment consolidats o fins i tot colonitzats per la vegetació" per a considerar que "les efectivitats esperables són molt baixes". Conclou que els sediments del sistema Mequinensa-Riba-roja (uns 85 hectòmetres cúbics) no estan

disponibles en la seua totalitat per problemes d'accés i qualitat fisicoquímica i que encara que es poguessen mobilitzar completament, "únicament hi hauria recurs per a 7 anys", determina en citar un estudi recent del tortosí Álvaro Arasa Tulie-sa i J. Guàrdia.

ACUSEN LA CHE DE NEGACIONISTA Este mateix estudi permet a la CHE afirmar que es necessitarien disposar a tot el Delta 2,6 milions de tones anuals de sediments per a compensar la subsidència. Una subsidència -enfonsament natural dels deltes- respecte a la qual la PDE i els ecologistes acusen la CHE de negar el problema, ja que en els EpTI s'afirma que "no hi ha consens sobre este procés entre la comunitat científica" i s'acaba posant com a referent alguns punts concrets del Delta en què "entre 1927 i 2012 no es regis-